

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Pc/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121201240
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121201240.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci navrhovateľov - maloleté deti: W. U., nar. XX.XX.XXXX, a J. U., nar. XX.XX.XXXX, obe deti bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom a procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T., pracovisko B., proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté: U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, F. - H., t.č. bytom L. XXX, za účasti matky: W. U., rod. J., predtým U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX/XX, Q. - U., o zapretie otcovstva, takto

rozhodol:

I. Určuje sa, že U. U., narodený XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, nie je otcom maloletej W. U., narodenej XX.XX.XXXX v M., rodné číslo XXXXXX/XXXX, z matky W. U., rodenej J., toho času U., narodenej XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, ktoré narodenie je zapísané v knihe narodení matričného úradu M., vo zväzku XXX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XXXX.

II. Určuje sa, že U. U., narodený XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, nie je otcom maloletého J. U., narodeného XX.XX.XXXX v M., rodné číslo XXXXXX/XXXX, z matky W. U., rodenej J., toho času U., narodenej XX.XX.XXXX, rodné číslo XXXXXX/XXXX, ktoré narodenie je zapísané v knihe narodení matričného úradu M., vo zväzku XXX, ročník XXXX, strana 6, poradové číslo XXXX.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovatelia - maloleté deti v zastúpení kolíznym opatrovníkom sa návrhom zo dňa 04.03.2021, doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.03.2021, domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že bývalý manžel matky (muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté) nie je otcom maloletých detí.

2. Návrh bol odôvodnený tým, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T., pracovisko Q., podáva návrh ako ustanovený opatrovník maloletých detí na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp.zn. 20P/17/2019 zo dňa 06.05.2019, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 06.06.2019. Rozsudkom Okresného súdu Trnava sp.zn. 21P/49/2020 zo dňa 22.10.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 12.11.2020, súd pripustil zapretie otcovstva a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme maloletých detí. Maloletá W. sa narodila dňa XX.XX.XXXX matke počas trvania jej manželstva s mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté, preto zákonná domnienka otcovstva v zmysle § 84 a nasl. Zákona o rodine k maloletej svedčí jemu. Otcom maloletej je však vtedajší priateľ matky maloletých detí a terajší manžel matky J. U.. Tá istá situácia sa zopakovala dňa XX.XX.XXXX, kedy sa matke a terajšiemu manželovi narodil syn J., ktorému bol tiež určený otec na základe zákonnej domnienky v zmysle § 84 a nasl. Zákona o rodine, hoci jeho biologickým otcom je terajší manžel matky. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany sp.zn. 10P/107/2012-23 zo dňa 28.02.2013 bolo toto manželstvo rozvedené a maloletí boli zverení do osobnej starostlivosti matky. Podľa vyjadrenia matky, biologickým otcom maloletých detí je J.

U., nar. XX.XX.XXXX, s ktorým, aj napriek trvania manželstva s U. U., žili od februára XXXX v spoločnej domácnosti až doposiaľ. Dnes sú manželmi. Z ich vzťahu sa narodil aj mal. H. U., nar. XX.XX.XXXX. J. U. uznáva otcovstvo k maloletým deťom J. a W.. Maloletí s ním žijú v spoločnej domácnosti od narodenia až doteraz a oslovujú ho otec.

3. Matka sa na pojednávaní vyjadrila, že s návrhom súhlasí. Biologickým otcom detí je J. U., momentálne je to už jej manžel. Zo spoločnej domácnosti od bývalého manžela sa odsťahovala vo februári XXXX, odvtedy spoločne intímne nežili.

4. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, sa na pojednávaní vyjadril, že s návrhom súhlasí. Úplne si to nepamätá, ale môže byť, že od februára XXXX s bývalou manželkou nežili v spoločnej domácnosti a spoločne intímne nežili.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi: výsledkami elektronickej lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov, obsahom pripojeného spisu sp.zn. 20P/17/2019 (z neho uznesenie č.l. 9, rozsudok OS Piešťany č.k. 10P/107/2012-23 zo dňa 28.02.2013, sobášny list č.l. 4, rodné listy č.l. 5 a 6, vyhlásenie č.l. 7) a obsahom pripojeného spisu sp.zn. 21P/49/2020 (z neho rozsudok č.l. 20), ako aj výsluchom matky, muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté, a svedka J. U., keď pojednával v neprítomnosti kolízneho a procesného opatrovníka (ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil) a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Z rodného listu maloletej W. vyplýva, že sa narodila dňa XX.XX.XXXX v M. matke W. U., rod. J., nar. XX.XX.XXXX a otcovi U. U., nar. XX.XX.XXXX. Z rodného listu maloletého J. vyplýva, že sa narodil dňa XX.XX.XXXX v M. matke W. U., rod. J., nar. XX.XX.XXXX a otcovi U. U., nar. XX.XX.XXXX. Z rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 10P/107/2012-23 zo dňa 28.02.2013, právoplatného dňa 20.04.2013, vyplýva, že manželstvo U. U. a W. U. bolo rozvedené. Zo sobášneho listu vyplýva, že matka a J. U. uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v Q. časť U.. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 20P/17/2019-9 zo dňa 06.05.2019 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny T., pracovisko Q., ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloleté deti pre podanie návrhu o prípustnosti zapretia otcovstva. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 21P/49/2020-20 zo dňa 22.10.2020 vyplýva, že súd pripustil zapretie otcovstva, ktoré svedčí U. U., nar. XX.XX.XXXX voči navrhovateľom - maloletým deťom a určil, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty na zapretie rodičom detí je v záujme maloletých detí.

7. Podľa § 85 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky.

8. Podľa § 86 ods. 1 ZR, manžel môže do troch rokov odo dňa, keď sa dozvedel o skutočnostiach dôvodne spochybňujúcich, že je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, zaprieť na súde, že je jeho otcom.

9. Podľa § 87 ods. 1 ZR, ak sa narodí dieťa v čase medzi stoosemdesiatym dňom od uzavretia manželstva a trojstým dňom po tom, čo manželstvo zaniklo alebo bolo vyhlásené za neplatné, možno otcovstvo zaprieť len vtedy, ak je vylúčené, že by manžel matky mohol byť otcom dieťaťa.

10. Podľa § 88 ods. 1 a 2 ZR, manžel má právo zaprieť otcovstvo voči dieťaťu a matke, ak sú obidvaja nažive, a ak nežije jeden z nich, voči druhému. Ak nežije ani dieťa, ani matka, toto právo manžel nemá. (1) Aj matka môže do troch rokov od narodenia dieťaťa zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Ustanovenia o práve na zapretie otcovstva manželom matky dieťaťa sa použijú primerane. (2)

11. Podľa § 96 ods. 1 a 2 ZR, ak je to potrebné v záujme dieťaťa a ak uplynula rodičom dieťaťa lehota ustanovená na zapretie otcovstva, môže súd na návrh dieťaťa rozhodnúť o prípustnosti zapretia otcovstva. V tomto konaní musí byť maloleté dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom. (1) Ak súd rozhodne tak, že návrhu podanému podľa odseku 1 vyhovie, a určí, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty je v záujme dieťaťa, môže dieťa po právoplatnosti tohto rozhodnutia podať návrh na zapretie otcovstva. (2)

12. Podľa § 108 ods. 3 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), účastníkom konania o zapretie otcovstva je dieťa, matka a muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté.

13. Podľa prvej domnienky otcovstvo svedčí manželovi matky, ak sa dieťa narodí v čase od uzavretia manželstva do uplynutia tristo dní po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, bez ohľadu na to, či prípadne po uvedenej dobe bolo manželstvo rozvedené, prípadne vyhlásené za neplatné.

14. Náš právny poriadok, ktorý zakladá určovanie otcovstva na domnienkach, v záujme súladu medzi otcovstvom biologickým a právnym poskytuje možnosť, aby domnienka založená na zovšeobecnenom predpoklade mohla byť vyvrátená v prípade, keď dotknuté subjekty disponujú poznatkom, že na základe domnienky ustálené právne otcovstvo sa nezakladá na pokrvnom základe. Procesne sa táto konštrukcia premieta do inštitútu zapretia otcovstva.

15. Keďže rodičom detí uplynula lehota ustanovená na zapretie otcovstva, avšak v záujme detí bolo potrebné, aby bolo rozhodnuté o zapretí otcovstva, bolo v predchádzajúcom konaní na návrh maloletých detí zastúpených kolíznym opatrovníkom rozhodnuté, že zapretie otcovstva po uplynutí zákonnej lehoty na zapretie rodičom detí je v záujme maloletých detí.

16. Na základe výsledkov dokazovania potom súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky pre vyhoviecie návrhu.

17. Muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté, a matka boli manželmi od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX. Počas trvania manželstva sa dňa XX.XX.XXXX narodila maloletá W. a do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva sa dňa XX.XX.XXXX narodil maloletý J., a preto domnienka otcovstva k obojm maloletým deťom svedčila podľa § 87 ods. 1 ZR bývalému manželovi matky (mužovi, ktorého otcovstvo má byť zapreté). V konaní však bolo vykonanými výsluchmi matky, muža, ktorého otcovstvo má byť zapreté, a svedka J. U. jednoznačne preukázané, že manželia žili v spoločnej domácnosti do februára XXXX, pričom od tejto doby matka maloletých detí s mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté, intímne nežila. Matka hneď po odchode zo spoločnej domácnosti nadviazala intímnu známosť s J. U., ktorý je biologickým otcom oboch maloletých detí, svoje otcovstvo k nim uznáva, žije s deťmi v spoločnej domácnosti od ich narodenia a tieto ho aj považujú za svojho otca.

18. Z vyššie uvedeného mal súd za preukázané, že vzhľadom na dátum narodenia maloletých detí a trvanie tehotenstva je vylúčené, že by bývalý manžel matky (muž, ktorého otcovstvo má byť zapreté) mohol byť otcom maloletých detí, keďže sa s matkou maloletých intímne nestýkali v období rozhodnom pre počatie detí, a preto súd návrhu v zmysle § 87 ods. 1 ZR vo výroku I. a II. tohto rozsudku vyhovel. Uvedené je tiež v najlepšom záujme maloletých detí, ktoré majú právo, aby mali v rodnom liste zapísaného biologického otca, ktorý svoje otcovstvo k nim uznáva a o deti sa riadne stará.

19. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Podľa § 53 CMP, v konaní vo veciach určenia rodičovstva a v konaniach vo veciach notárskych úschov môže súd priznať náhradu trov konania účastníkom, ktorí mali vo veci úspech, proti účastníkom, ktorí úspech nemali, ak to možno spravodlivo požadovať.

22. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku III. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané matkou a mužom, ktorého otcovstvo má byť zapreté, by nebolo právne účinné, pretože títo účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, ispisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.